

ኮ ኮ ቶ ሂ ሶ ሆ

2. $2^2 \cdot 3^2 \cdot 5^2 \cdot 7^2 \cdot 11^2 \cdot 13^2 \cdot 17^2 \cdot 19^2 \cdot 23^2 \cdot 29^2 \cdot 31^2 \cdot 37^2 \cdot 41^2 \cdot 43^2 \cdot 47^2 \cdot 53^2 \cdot 59^2 \cdot 61^2 \cdot 67^2 \cdot 71^2 \cdot 73^2 \cdot 79^2 \cdot 83^2 \cdot 89^2 \cdot 97^2$
 3. $2^2 \cdot 3^2 \cdot 5^2 \cdot 7^2 \cdot 11^2 \cdot 13^2 \cdot 17^2 \cdot 19^2 \cdot 23^2 \cdot 29^2 \cdot 31^2 \cdot 37^2 \cdot 41^2 \cdot 43^2 \cdot 47^2 \cdot 53^2 \cdot 59^2 \cdot 61^2 \cdot 67^2 \cdot 71^2 \cdot 73^2 \cdot 79^2 \cdot 83^2 \cdot 89^2 \cdot 97^2$

የክፍል 40 ተጠቃሚ

— 9 —

Բարիւ 25 լուսն

Գարիս 25 յուլիս

արիւ 25 յուլիս

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Հիւ. քիւմէթի Սէնիեէնիւ Հաւ. Բաւ.

Հայկաթուղի կենտրոնական
էրեւ, մեղրում էմին 4-5
վե գըղ պէշ սաաթ սուն
էեսսիրէն վէֆաթ իւլէմիշ-

ՊԱՆԵՐՆԵՐՈՒՄԻ ՄԵՔՐՈՒՊ

Խմբագիր ,
Փետրվար 2052 թվականի մեջ (իբր թէ) Պայքարող զինուորացի Յու- նիս 20 թվականի մեջ ուշադրու- թեամբ կարգադրելով, ընթերցողը պէտք է գիտնան նախ թէ Պ. Նա- մակագիրը ոչ Պայքարողի է և ոչ ալ յիշեալ նամակը Պայքարողին ուղ- ղեալ, այլ իշխանի հակամարտութեան դեմ խմբին անդամներէն պի- տի ըլլալ անտարակոյտ, որ տեղ- առնալ մի քանի խռովածք անձերէ ստացած բեր տեղեկութիւններով զննելով, փոխանակ տեղադրու Ազգ. խնդրոյ մասին ուղղադատութեամբ գրելու, յարմար առիթ գտած է ծանօթ խմբին գաղափարները ար- տայայտել:

Առ այսմ մէկը ի թողում Գեր. Մեքրիսից Սրբազան հօր տեղադրու առ ժողովուրդն ուղղած պաշտո- նական գրութիւնները ձեռք անց- նելու ու իսպառ ածել, զորս բաւա- կան են Պ. Նամակագիրն գրածնե- ը բոլորովն ջրելու թէպէտև յո- ժար չէի ցարդ այս խնդիրն հրա- պարակ հանել, խնդիր մը որ պա- տիւ չը բերել, մանաւանդ տեղադրու սակաւթիւ ժողովուրդն, սակայն այլ ևս արդարութիւնն սքողել չեմ ուզեր, ուստի ի ստորեւ համառո- տիւ պիտի բացատրեմ խնդիրն, այսու ամենայնիւ Պ. Նամակագիրն ըսածներուն համաձայն պիտի ըլլամ երբ ինքն ալ գրածները հաստա- տելու քաջութիւնը ունենայ:

Խմբագիր, քով գիտե՞ք որ տասը տարեկէ զերթէ ուրիշ ազգային թեր- թեան հրատարակչի լրագիրը կըն- թեանում, ուստի ձեր վեհաձեռն ա- ընթերցան ու անկողնի մէջ թեան ոգիին մաս մ'ալ ինչ ազդած է, վասն որոյ ձեր ուղղութեան հետե- ռած ըլլալով՝ ձեզ նման կը տան- ջուր մը Ազգային նախաձեռնութեան թեամբը, փորձով տեսած էք և գիտե՞ք թէ ժողովուրդը միշտ ա- պերախտ կը գտնուին, արժանա- լորն փոխանակ քաջախելու ի խոչ կը հանեն ու կը հարուածեն, որ- պէս զի հրապարակն ամայի մնայ ու իրենք անցնին մեծ աղայութեան կարգը, և գիտե՞ք նաև թէ բախ- դախնդիր խռովարարներ ուր ու- ընք անպակաս կը գտնուին, Տեղ- առնալ ազգային մէջ ալ այս կարգէ դասուելու մի քանիներ կան որք մասնաւոր նպատակներով, և զա- նազան առարկութեամբ գրէթէ 18 տարի առաջ իրենց և ժողովուրդեան բացարձակ մի ծածկանութեան քը- լեկովը բնորոշած և Գաւառ. վար- չութեան կողմէ վաւերացած ու հաստատուած թաղ խորհրդոյ մը դէմ կը գողգողեն ժողովուրդն, և իրենց ձեռնաց մէջ խաղալիք ընել կը ճգնին սուտ ու անտեղի խօսքե- լով և ցած միջոցներով, որովհետև մեր ժողովուրդը, ընդհանրապէս դպրոց և կրթութիւն տեսած չէ, հետեւաբար ուղղադատութիւն չու- նի որպէս զի թերակրթ չհաստակ- ներու յանդիմութիւնները տեսնե- լով չը խաբուի, սակայն մարդամե- ընայք զիւրաւ կը խաբեն զիրենք ու մասնակից կընեն իրենց քմահա- ճոյից, որպէս զի ժողովուրդը բաւը պատրուակ ընեն՝ իրենց խօսքը յառաջ տանելու, խեղճ ժողով- վուրդ, խեղճ:

Այս առաջին անգամ է որ Պա- յընտրելի Հայ գաղթականութիւնը ինքնահասան շարժմանը իշխան նապահո՞ւթեանն ազատելով սահ- մանադրական խորհուրդ մ'ընտրած է, որը սկսած են այն օրէն կանո- նաւոր յարաբերութիւններ, անձա- նադրութիւն, սոմարներէն հաս- տատել, խորհրդարան մ'ունենալ, և կանոնաւոր նիստեր ընել և նաև յօդուտ ազգին խղճատութեամբ

վարել իրենց պաշտօնն, որոց ամե- նէն գոհ եղած է միշտ ժողովուր- դըն, սակայն մի քանի պարագայու- ներ կսկսին այլ և այլ մեքենայու- թիւններով և կեղծ ու պատիւ բա- նիւք, յայտնապէս զրպարտու- թիւններ ընել միամիտ ժողովուր- քան առջեւ խորհրդոյ վարկն տը- կարացնելու ու յուսահատեցնելու համար:

Արդարեւ հանրագրութիւն մ'ե- ղած է ընդդէմ թաղականութեան, որոս ստորագրած են 16-17 տարե- կան պատանիներ, Բողոքական ազ- գայիններ ևն. չը մոռնա՞ք յիշել նաև այն շարք մը կեղծ ստորագրու- թիւններն ալ, յորոց շատեր պաշ- տօնապէս տեղադրու քահանային գի- ժած են իրենց ստորագրութիւննե- ըը յետս պահանջելու, գումար- ման մը մէջ մի քանիներ ալ յայտ- նապէս կը պօռան՝ աչքերնին գոր- ծակատար պաշտօնէին դարձնելով, թէ միթէ մեք զիր չեմք կարող գը- ըել, ընդէ՞ր և ինչ իրաւամբ հան- րագրութիւն կ'ստորագրէք ևն ևն: Պէտք է գիտնալ նաև թէ պա- րագրուելը ունին մի քանի արժան- եակներ որ գործակատարի պաշ- տօն ունին, բնականաբար սոքա ալ մասնաւոր ատեւութիւն ունին խոր- հրդոյ դէմ արքունի տրոց ազգա- յին հաւաքելի մը խնդրոյն համար, հարկ չիկայ բացատրելու առ այսմ:

Ինչ է Հանրագրութեան նիւթ ե- ղող փաստերը, իմք երեւակայեցէք, անիմաստ, անճոռնի, և առանց ա- պացոյցի երկտող գրութիւն մը, զոր կամայեմ իբրեւ հանրագիր մը ազ- նիւ ընթերցողացը ներկայել, ուս- տի յարմար առիթ կը թողում, և կը խոստանամ հրապարակ հանել զայն:

Արժան է նաև յիշել թէ հան- րագրութեան ստորագրութիւնն ստուարացնելու համար, միամիտ ժողովուրդն խաբելու միջոց մնալ- զտեք են, ըսելով թէ՝ միլլէթին է յիշելի իշխան տեր, խաթըրը գըր- մա, չուրաւա պիր իմզա գոյ, քոյ- ճանքով, քեօթիւ ուրբաւ, սէօյ ևն ևն համոզեցին, թէ ոչ՝ այն անձի ստորագրութիւնն տրուած կը տես- նես, այս և ասոր նման ինչպէս՝ վե- րեւ ալ յիշած եմ, հաւաքուած 32 ստորագրութեամբ Առաջնորդ և վարչութիւն խաբել և հետեւաբար ազգային պաշտօն և կամ պաշտօն- եալ մը խաղալիք ընել կուզեն ըստ- րմաց: Կիրակի օր մ'էր, հանրա- գրութեան առթիւ Սրբազան հօր՝ օրինաց յարգում հրախորդ և սի- րոյ ու խաղաղութեան յորդորա- նօք լի երկրորդ դիրն կարդաց- ուեցաւ, կատարած առիթի նման բարձրաձայն կարդալիս թէ՛ ի- րենք օրէնք, առաջնորդ, և վար- չութիւն չեն ճանաչեր, ուստի պէտք է իրենց կամքն ու ուզածն ըլլալ հետեւաբար այն երեւելի կարծեց- եալ ազալից համախոհ արքանեակ պարօնները Ազգ. արկղը կը կնքն ու սուրբ եկեղեցի կը փոխադրեն, առանց անսալու տեղադրու Արժ. Տ. Արքայազն քահանայ ի. Մուշեղեանի աղայանաց ու յորդորանաց, որ յա- տուկ պաշտօն ունէր խաղաղութիւ- նըն հաստատելու և խնդիրն քննե- լու:

Պ. Նամակագիրը կընէ թէ խոր- հրդոյ դէմ անվստահութիւն ցոյց կը տրուի և զայս չի կրնար բուրոք- վին անտեղի ըլլալ ևն, իրենց հան- րագրութեան մէջ ինչու չեն յիշեր զայս և կամ չեն ցուցներ որ և է փաստ մը որ կարողանային օրա- զան հօր և Պատ. վարչութեան ու- չադրութիւնն գրուել, որով կը զիւրանար խորհրդոյ լուծումն:

Խնդիրն ինքնին կը յայտնուի թէ մասնաւոր է և միանգամայն իրենց չար կրից յագուրդ տալ, այն ար-

բանեկաց՝ և լաւ ևս է ըսել խոռ- վարարաց տեղն է մի քանի հար- ցումներ ընել՝ թէ ո՞ր են իրենց ծառայած ինքնակոյ աղաներուն 15-20 տարուան պաշտօնավարու- թեան հաշուետուարները ևն ևն, կարող են միթէ ներկայել գոնէ եր- կու տարուց Ազգ. մատակարարու- թեանց ամփոփումն ոչ թէ մանրա- մասնութիւն. երկրորդ ո՞ր են չեօթ թագուհիի կտակած ձիթենիները, միթէ յիշատակ մը 2 տարի յետոյ ներելի է ծախել, սակայն գնդին իրենք են, որո՞ւ հաճութեամբ և ինչ փաստով ծախուած է Ազգային զանազան սեպհականութիւնը, տուն- ձիթենի, արտ, ևն, զի իրաւամբ պէտք է իմանալ ժողովուրդն և ազ- գըն՝ թէ ինչի՞ ծառայած է այն գու- մարները, ո՞ր օրէնքով և որո՞ւ հը- րամանաւ Հրէի մը ծախուեցաւ սըր- եկեղեցւոյ արծաթեայ զարդերը, կանթեղ, ճաճանչ, խոյ ևն. ևն, կանթեղն յիշատակողն դեռ կեն- դանի է, և սուրբ եկեղեցւոյ մի միայն մէկ կանթեղն, և մէկ ճա- ճանչն էին անոնք որ մայր խորանը կը զարդարէին. ո՞ւսկից դոյացած է հանրագրուտ չինութեանց սնու- կին պարտքը, եթէ այս հայիւր գո- նէ կարողանան ցուցնել, յետս կո- չում մը կընեն բոլոր դարձներս, զո՞րն անեմ կամ զո՞րն խոստովանիմ խմբագիր, այս բոլորն իրողութիւն- ներ են ոչ թէ խօսք, եթէ անվս- տահութիւն ցոյց կը արուի արդի թաղականաց վրայ, հաշուետուար- ներն հանդերձ պարագայիւք իրենց յախուռն գործողութեանց ներքե- լն է տակաւին, եթէ երբէք քըն- նած և բան մը ապացուցած չեն բացի ձեր գրպարտութիւններէ, պէտք է կրկին և մանրամասնօրէն քննել, ուստի պատրաստ են եւ կարող. փոխանակ մէկի, երկու հա- տուցում մ'ընել Ազգ. արկղին, կը խնդրեմ խմբագիր, որ ձեր աղա- խախտ և անկողնակալ թերթին մօտակայ թիւերէն միոյն մէջ ան- կիւն մը շնորհել բարեհաճեք:

Գեր. Գ. Փռնիկ

Թ. Գ. Պ. Նամակագիրը իւր գը- րութեան մէջ ըսել կուզէ նաև թէ՛ դպրոցի և եկեղեցւոյ մատակարա- րութեան ժողովուրդն ալ կը նը- պաստէ. ո՞ր են այս նպաստներ թող ցուցնէ, քանի մը Գեր. չը տարու համար տարիներով սուրբ եկեղեցի չի յաճախող կեղծ ազ- գաւորներ, արքեօք ինչ նպաստներ ըրած է այն սրբազան յարկին, դըպ- րոցին մատակարարութեան համար, որ տարիներով դասատու և կամ վարժապետ չեմք կարող ունենալ:

Եւ երկրորդ 32-33 անգամ ազ- գայինք ալ հակառակ են թաղ. խորհրդոյ ըսելով, կուզէ հասկնել թէ ամբողջ ժողովուրդն հակառակ են, աստ 50 է աւելի ըստ օրինի- ջուէի մասնակցող անձինք կան ե- թէ կարող է օրինաւոր 15 ստորա- գրութեամբ օրինաւոր բողոքագիր մը պատրաստել, յայնժամ կը խոս- տանամ խորհուրդ տալ թաղական- նութեան որ անմիջապէս հրաժարին:

(Նոյն)

1887 յուլիս և Պայքարող

ՄԵՆԵՄԵՆՏԷՆ ՄԵՔՐՈՒՊ

ԽՈՒՂԱԳՐՈՒ ՄԻԼԻԹԵՆ

5.

Պաշտօնէի սերլէվածմը թաճ- թընտա օրուայ, զազէթայի պիհէմ. թալերինին նիւսիւն յիշեմատի. տեսնեմ տերճինէ հիմմէթ պույ. րուլան պաղը միւթայաւաղը, պա- զը էապապ ու մէվանիի մէլուտեմ մէպին, թէնիւրէ մէնպուր պուլու- մուշ իւնքտէ, իմրաթիլ պալաւորը- զը պիւր ին իմթամ իմմէթ իմթէ. մէնէն մայուռն իմթաւըլաւաւաւ օլ-

մատըղըմը պիւնաւէն, իմքըրար տե- վամ իլլէրիգ:
Շէօյլէ քի, Մէնէմէն գառապա- սընտա, պուլուտեմ 50-60 սէնէ մու- զատտէմ, պիր իքի երկը էրմէնի խանէսի պուլուտալա իքէն, չիմ- տի իսէ, անճազ 30 ֆամիլի տեղ չա- միլ օլուպ, տերէնէ յի սերլէթիլերի տուն օլուտըու հալաւէ, ատէմի իմթ- թիֆազ վէ ատէմի նիֆազ, միեա- նէլէրինտէ հիւքմէթիւ իտուկին. տէն նալի, սէնէ պէ սէնէ կէրի կէրի կիթմէթտէ, եանի, թաճթը թա- սարուֆլարընտաքի մէքան, վէ տիւքքեան, վէ արաղիլէրին, սու- րէթի զարուրիլեմտէ, միլլէթի սա- յիլէնէ գաւորարազ, էմալի մի- սիլու թէնազլու պուլաւալա տըրի- եալընը, տէնէլէրինտէն պիր չի- րին քիլիսէ միւրաւ գալմը տըր քի, հիլ տէնիլ իսէ, սէնէտէ պիր քէրէն պիւնէ իպատէթէ կիթմէթիլ:

Ու մուրու միլլիլէրինէ կիլիւ- ճէ, էհիլիլէթ ու իղ իլտաթը միւ- սէլլէմ իտուկինտէն, Դաւառական Երեսփոխանական ժողով թարաֆը- տան միւտիր թալիլն օլուտմուշ օ- լան Ս. Երկանեան էֆէնտինին իտա- ըն յի միւնիֆէրիտանէս թաճթընտա տըր քի, խալիլ սէնէլէթ գէմալը ի- տար սիլիտէ, պիր պապ մէքմէթ պիւնա օլուտուտը գտան մաւաւա, քի- լիսէնին ագար ու վարիտաթը թէ- զայիւրաւ, վէ ալէլիլուտու, միւնա- սէպաթ վէ իմթիլաթը ընամիլե- հիւսին թէլապը իլէ ճէրէեան իմթ- միլ վէ իմմէթտէ պուլուտմուշ իտու- կի, մէքմէթ ժողովմա տալիլ մու- սատտաթ տըր:

Թալական խորհուրդ հէյեթթի- նին ֆըգտանը իլէ ինգիմամը իտա- ըն յի ումուրու, պէօյլէ եալընը պիր զալմա թէվտի ու թէսիլմ օլուտմա. սընըն հիւքմէթինէ տալիլ վարիտ օ- լուտմազ սիւալէ, «գիրա, թաղա- կանըլը ինթիլապընտ գալըլըլաւ, նամէտտէրին (ընտրելի) քեաթիֆէսի տալիլ ազալըլա թէնէզդիլ իմմէ- երպ, մէօհր վէ անաթարնէզտինտէ պուլուտան ատենապետիլ քիւրուի- սինէ հըրս ու թամալ իմմէթ, վէ կէօզ տիւքմէթ խօսպիլիլինէ վէ քիււ- թալըլընտ սարեթօլար» ճէվապ սէվապ վիլիլիլ, քի պուլա Ֆիլվա- զը էանթ իմթմէրիպ, իլլա, թէտե- ճիւպ իտիլմէլի տիր:

Միլլէթ մէնֆաւթընտ մէնճանէն վէ սրտաւ չալըլմազ սալիգասըլ- լա, Մէնէմէնտէ, հէլալեթար, էմ- մա, տէվէթի հալուտու իլէ եուլթար, պիւնապէրին, իքի բարալըզ հալմա- օլու (չաեթը) դասպ ու սիլգաթընը իմթիլ քեաթապ իտեր սէվալալ միլլէթ- երթիլէր վէ մարիֆէթթիւթէրլէրի- միլ վար տըր քի, զայեուրու միւ- մալիլէյ Ս. Երկանեան էֆէնտինէ իպարզը խօշուտիլեթ իտէնէթ եէրտէ, պիր թալըլմա ազլիլեթ վէ միւլթիլէրիլեթտա պուլուտմալ, չէնէլէրինի ետարալար, վէ պու հա- րէթթիլէր իսէ, մուլթազ, «այլէմի նաւըլ պիլիլիլին, քէնտիմ կիպիլ ֆէվալսընա թալպիլ օլուտուր:

Տաւա չիլէկի պուրնուտա պիր ճէհիլ միւրէթթէ պիլէրինի (1) տալիլ տերմիեան իտիլմ. վասթ ու ֆաւալը պալէտտէ զիքր օլուտան ուսուլմա- սէլլէրին, սօզազ գառուսուլտան իլէլիլ անազ պաւամաթըլարը եր- կիլիլիլ չալիլարտ հալիլ մէքմէթ պիւն հո- գաւարճութիւնու, Գեր. Ս. ա- ռալնորդ հայրըն էմիլլէ, վէ ատէմ գըլլէթթիլտէ տէրիւհտէ իտէն մա- հէլլիլ մաճընէլիլ պիտաեթթիլ սէր- քեաթիլիլ Ս. Հայրապետեան էֆէն- տինէ տալիլ թէվարուզ իտիլպ, մէք-

թէպ ումուրուտե- եապանը պիր չախաւ իհալէ իմթմէրիլ, պէօյլէ օլ- մազ, չէօյլէ օլուր, տիւեթէթ, խալիլ լազալազըլեթթի ֆասիալտէ պու- լուտմազ տալար իքէն, պիրտէ, կէ- չէն յուլիլիլ 28 ինճի բալար կիւ- նիւ, մէքմէթ մէքմէթ պիւն, լաեթը- զըլալ իհրա գըլընան իմթիլհան վէ զիլիլէթտէ պիլէ հազըր պուլուտմա- տըլարը, տողրուտու, էանթիլ աղի- միլիլիլ մու ճիպ օլուտու:

Լաքին, պիլիլմա պալըլմա մէքամ ու մազաստըլազ, զաթէն մէվնուտ օլան ինգիլիլ ֆէսաւա ճիպիլ օլ- տուգմա տէֆ ու թէսիլին, վէ նէ- թիլէլիլ հասէնէլիլ պիլ հատտիլ ին- թաճ իտէր իմթիլհատ (միւլթիլին) ու մու հապաթթիլ թիւտուլարընէլը իլէ, երկրմիլ խանէթի չալիլ օլան ֆազըր միլլէթտալարմըլըն, մի- լէլիլ սալիլէր միւլլիլ, իլէրուլէմէսի չարէսիլին թալիլեթէ վէ նախաթթիլ իմթէթտէն իպարէթ օլուտուտան, մէնաթիլ ումուլթիլէլ իլալէթ իմթ- մէնէնին հէր հալ ու մամըլ, մէն- ֆաւաթը զաթթիլեթթիլ պիւն պիւն- թիլին միւնաթիլ (մուլթիլիլ) օլուր ի- տուկիլին, հէր տազըլա թէնմիլլէ իտէն (տէրին տիւլիլէն) հէր ֆէր- տիլ մէրտին, միլլէթին խալըլ ուղու- րուտա, պիր գաւաթ մալմէմ հիմ- մէթ ու զալլէթիլ էլլէմ, վէ պէօյ- լէնէ, սէնէլէրնէ տէվամ ու իհիլի- մամ իտիլտիլէթ, ֆէրիլ հիլ պալ իլէ նալիլ իպալալ ու իմթիլպալա օ- լաճաղըմը միւլթիլլէթ իտուկիլին պիլ պէտան, չիմաթիլ իմթմիլ քե- լամ իլլէրիլ:

Որ ունիլիլ ալանիլ լուիլլէ Մ. Ս.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Երբնքի հիւսնա կիւնիւ, Գու- գառուտա սաւաթ 3 տէ Բնդհանուր ժողով թէնէմմիլ իտէնէթ, վէ սա- աթ 6 տա պիլթէնէթ տիր:

Հէմէհ հիլլէրիլիլտէն պուլուտան բաստըլմաճը էննաթը, իլէրուտէ Դայսթիլիլեթտէ պիր մէքմէթ ալ- մազ, վէ եախաւ պիր մէքմէթէ ետարալմ իլլէմէթ նիլէթթիլ մէմու- հէսիլլէ, քէնտիլ միեանէլէրիլտէ, պիր սէնէտէն պէրու իտանէ թօք- լաւալա օլուպ, վէ մէքմէթիլ- եանէ իսէ, չիմաթիլ տէնիլին էթթ- միլ իրաւա պալիլ օլուտ օլուտու- դուտան, մա մէմուտիլիլ իլիլթ- տիլիլիլլէ կէօրէ, պօյաւա գալմա- սըն իլլին, պու տէֆա էմիլիլեթթիլ պիր զալմա թէսիլմ իլլէմիլլէր տիր

ԵՆԱ

Մ. Գալէնտէրեան էֆէնտիլ էն- ըր օլուպ, վէ թէրզիլիլլէ տալիլ օ- լան իլպալ ըիսալէլիլ միւլթիլեթթիլ տէօրտիլնէլիլ նիւսիլէսի, պու տէ- ֆա չըլմըլ տըր վէ պէհէր նիւսիլ- սիլ ճէր զուրուչա սալըլմազտաւոր:

ՍԱՐԴԱՅԻՅԵՆ

ԳԱՆԱԳՐՈՒ ՊՈՐՍԱԼԸ			
Եւ. Ու. Բ.	(8 Մէրէ)		
« » Եւ. Ու. Բ.	15 քաւա. Գ. Բ.	15-30	
« » Եւ. Ու. Բ.	15 քաւա. Գ. Բ.	15-30	
« » Եւ. Ու. Բ.	15 քաւա. Գ. Բ.	15-34	
« » Եւ. Ու. Բ.	15 քաւա. Գ. Բ.	15-28	
« » Եւ. Ու. Բ.	15 քաւա. Գ. Բ.	15-30	
« » Եւ. Ու. Բ.	15 քաւա. Գ. Բ.	22-30	
« » Եւ. Ու. Բ.	15 քաւա. Գ. Բ.	14-20	
« » Եւ. Ու. Բ.	15 քաւա. Գ. Բ.	15-30	
« » Եւ. Ու. Բ.	15 քաւա. Գ. Բ.	33 1/2	
« » Եւ. Ու. Բ.	15 քաւա. Գ. Բ.	20	
« » Եւ. Ու. Բ.	15 քաւա. Գ. Բ.	7-	

ԱԳՍԻՆԱԳՐՈՒ ԳՆԱԳՐՈՒ

Գրէթի ժէնէրալ	Գ. Բ.	Գ. Բ.
Սթիլթիլ ժէնէրալ	8 1/2	6-38
Խալաւալ պալաւալ	8	6-38
Սթիլթիլ ժէնէրալ	8	6-38
Խալաւալ	8 1/2	610
Խալաւալ (մալմէթ)	8 1/2	87

Օգոստոս 1-ին 100	22-40
Ինկիլիզ լիբրար	111-7
Ֆրանսիացի ալբուս	88-25
Բոլ	90-25
Գրքիմից ալբուս	51-20
Գեհազ մեհարիս	108-7
Վեթալի	98-
Գեյմի	102-30
Ալբուս	102-30
Թալիսիսի Էսկամ էն Էսկամ	17-10
Սալադ	17-
Սալադ 8	17-8
Գարազն Գարազն Գարազն	10-20

ԻՍԹԻԳՐԱԶԸ ՏԱԽԻԼԻ

Գարազն	Գ. Գ.	37-12
Ալբուս		37--05

Ի Լ Ա Ն

Տեղադրված է վե փրակաթ-
տա պուլուսան միջթիթիսի քի-
րամա իլան օլունուր քի, Բուսի
թիմուր Եօլլարը Թափիլաթընըն
դուրասը կելեհեք ալաֆրանկա օ-
գոստոսուն իպթիտասընտա, զարա-
խանէյի ամիրէտէ քէշիտէ օլունա-
նագ տըր, 550 նիւմէրօ գազանըպ,
պիրինճի իքրամիեհէսի 600,000 ֆը-
րանգ տըր:

Իսապէթ-իտէհէք իքրամիեհէսին
խումսունա շումուլի օլան 50 նիւ-
մէրօնու հափի բրոմէսլէր 60 վէ 25
նիւմէրօնու հափի օլանլար 30 վէ 10
նիւմէրօլուսու 12 վէ 5 նիւմէրօլուսու
6 զուրուչա սաթըլըր: Եէվմի մէզ-
քիւրտէ իթալեա գրալ վէ գըրա-
լիլաքընը Թափիլաթ հիմաեհէսինտէ
պուլունան իթալեա սալիպի ահմէ-
րի բիեանգօսու քէշիտէ օլունաճադ
տըր, 616 նիւմէրօ գազանըպ, պիւ-
եիւք իքրամիեհէսի 100,000 ֆրանգ
տըր:

Իքրամիեհէսին Թէմալընա շամիլ
օլան բրոմէս 20 վէ րուպու 5 զու-
րուչա ֆիրուլթ օլունուր:

Իշպուլ բիեանգօսուն ասըլթաֆ-
լիլաթը ֆիեաթը մալիւմէսի իլե
ալթըլը:

Կէրէք պիրիսինտէն, վէ կէրէք
տիկէրինտէն բըրոմէս վէ Թափի-
լաթ իշիլիւրա իթմէք իսթէեհէնլէրին
վապի ու գէմանը իլէ Գալաթաթա
Գօթիսիօն խանը խարիճինտէ 18 նիւ-
մէրօլու մաղաղատա մուգիմ պան-
գէր իզգէթուլ ճօրճի ճաննէթօ է-
ֆէնտիեթ միւրաճաթ իթմէլէրի,
վէ վիլաեաթտա օլանլարըն պե-
տէլլէրինի սախի կէօնտէրմէլէրի
իլթար օլունուր:

ԱՄԵՆ. ԻՐԻՄԵԱՆ ՍՐԲԱՆԱՆԸՆ
ԹԱՀՐԻՐՈՒԹԸ

(5889 ինչի ինչի ինչի ինչի ինչի)

Միթէ կարելի է իբրեւ երեսփո-
խան ներկայանալ առանց պաշտօ-
նական խրախուսութիւն մը ընդու-
նելոյ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ
համագումար ժողովոյ ատենէն:
Եթէ այսպէս հարկ չէ, ուրեմն ըս-
պանեք թէ Արարատեան եկեղեց-
ւոյ ժայրագոյն ատենան, ո՛րչափ
կարեւորութիւն կուտայ Հռովմայի
հրաւիրագրոյն, իր խորհուրդն ինչ
է, և ինչ պիտի որոշէ: Մեք ա-
հա այս որոշման և վճռոյն ազա-
տակամ հպատակող պաշտօնեայն
եմք: Այլ նկատելով զմեզ իբրեւ
Աւետարանի Սուրբ գիտութեան
ազատ աշակերտ, նկատելով իբրեւ
նոյն սուրբ գիտութիւնը քարոզող
եկեղեցւոյ վարդապետ, նկատելով
Հայաստանեայց սուրբ, ուղղափառ
առաքելական և աւանդապահ ե-
կեղեցւոյն անձնուէր Անդամ, եր-
կու կերպ սեպուհ պարտաւորու-
թիւն կզգամ հոգւոյս մէջ, նախ,
ընդհանուր եկեղեցւոյ վերաբեր-
եալ ամեն խնդիրը Աւետարանի
Սուրբ սկզբանց, և մեր երանելի
Սուրբ Հարց աւանդած վարդապե-
տութեան հետ համեմատել, այոն՝
այո, ըսել, և ոչն՝ ոչ, ընդունիլ
կամ չընդունիլ, այս իրաւանց բա-
ժին բոլոր եկեղեցւոյ վարդապե-

տաց հաւասարապէս է:

Բայց ամեն մէկ իրանց ընդունած
չնորհաց ձիրքով և գիտութեան չա-
փով կարող են վարդապետել, դա-
տել և որոշել: Երկրորդն՝ իբրեւ
հարազատածին զաւակ, այն սուրբ
հարց Գրիգորի Ներսէսի և Սահա-
կայ, որ զիս՝ ի Գրիստոս ծնան և
դաստիարակեցին, իմ այս հոգե-
ւոր հայրերուն ամենամեծ երախ-
տեաց իրաւացւոյն ազատ իրաւուն-
քը միշտ հաստատուն պահել: այն
իրաւունքը՝ զոր Յիսուս Թադէո-
սին ետ, Թադէոս Գրիգորին, Գը-
րիգորն՝ իւր յաջորդոյ, Այս ի-
րաւունք որ իբրեւ քաղաք մի բարձ-
րացած է Մասեաց գաղաթան վը-
րայ: Այո՛, Հայաստանեայց եկե-
ղեցւոյ քաղաք բարձր և իւր ամեն
իրաւունքներով, նորա հիմն Յի-
սուսն է հաստատել սանդարմե-
տին գլխուն վրայ, նորա պարիսպ-
ները անդամանդեսոյ են, նորա
դուռն բաց և ազատ է, ով որ
մտնէ՝ կընդունի, ով որ էլանէ՝
չ'արգիլուր, նորա ամեն շինուածոց
քարերը՝ Սրտազու դաշտին Սուրբ
նահատակներն են, Այս քաղաքն
անպահապան չէ, անքուն կը հըս-
կեն նորա պարսպաց վրայ երկու
առաքել և մէկ հայրապետ, Թա-
դէոսի ձեռք՝ Աւետարան, Բար-
դուղիմէսին՝ տիրամօր կենդանա-
գիր պատկերը, իսկ Գրիգորին ձեռք
նիկիոյ Սուրբ ժողովոյն հանգանակ
թող շհայի ուրեմն այս քաղաքին
ուրիշ ու իցէ ձեռք տիրապետել
կամ գրաւել, ինչ կը կարծեն Ա-
րեւմտեան եկեղեցիք, այս քաղա-
քի բանալին ո՛ւմ ձեռքը յանձնը-
ւած է, Աւետարանի ճշմարտու-
թիւնը, և նախնի Սուրբ Հարց ա-
նըստերիւր աւանդութիւնը ցոյց
կուտան թէ Հայաստանի առաք-
եալ Թադէոսին ձեռքը յանձնը-
ւած է:

Արդ՝ մետասաներորդ դարէն
մինչեւ ցոյսօր աշխարհալուր վէճ
մի յուզուած է Աւետարանի երկու
եղբարց, այն է, Սրբոյն Պետրոսի
և Թադէոսի մէջը, մինն կը փա-
տաբանէ աւետարանի խօսք յեղա-
շրջելով, թէ Յիսուս միմիայն ինձ
տուաւ այն մեծ բանալին, որպէս
զի ընդհանուր ազգաց և ազանց
դէմ ես միայն կարողանամ բանալ
երկնից արքայութեան դուռը, իսկ
միւսը հազար ու մէկ ճշմարիտ վը-
կայներ ի մէջ բերելով կը հաստա-
տէ թէ՛ նոյն մեր վարդապետ Յի-
սուս՝ ինձի ալ բանալի մի տուաւ,
որ յար և նման քո բանալին պէս
է մեծութեամբ, զօրութեամբ եւ
իրաւասութեամբ: Ես այս բանա-
լին Երուսաղեմէն առնելով իջի ի
Հայաստան, երկնից արքայութեան
դուռը բացի խաւարին մէջ նստող
Անահիտ պաշտող ժողովրդոց դէմ:
Խորհեցէ՛ք. Գերապայծառ Տէ՛րլուրջ
և զգաստ խօսելով, եթէ սրբոյն
Պետրոսի յաջորդ Պիոս իններորդը
հայրապետ Հռովմայ իւրարդի հը-
րաւիրագրով Տիեզերական ժողով
կազմելով դարձեալ բանալեաց
խնդիրը պիտի յուզէ և պահանջէ
Սրբոյն Թադէոսի յաջորդէն նոյն
բանալին որ իբր առանձնաշնորհու-
թիւն կը համարի, կամ «տուր»,
ասէ և կամ իմ հրամանով բաց ու
բակէ, ամեն ամեն ասեմ ի զուր և
ինանիր է այդ գիշերային վաստակ
և տքնութիւն, ի վերջոյ պիտի խոս-
տովանի իւր նախորդ ձկնորս Պետ-
րոսին զանգատը «Տէր զամենայն
գիշեր աշխատեցաք և ոչ ինչ կա-
լաք»: Եթէ ինքն կարծէ բուն ին-
քէն է Պետրոսը՝ Մաղքոսի աղանջը
հատանող սրով, բայց ես կըսեմ
առաւել ևս քաջակրօնով է Թադէոս
ճշմարտութեան անպարտելի զէն-
քով, հնար չէ բնաւ այս բանալին
նորա ձեռքէն կորզելով հանել մին-
չեւ ի կատարած աշխարհի:

Ապա ուրեմն ինչ է ճարն, որ
այս երկու տարանջատ եղբարք ի-
րաւախօհ լինելով անհաշտ են ի-
րարու հետ: այդ բանին ճարը մի
միայն Պետրոսի ձեռքն է, որ թող
տալ իւր պաշտած յամառակորուն-
քը, և յաւիտեան չը յուզէ բա-
նալեաց խնդիրը, այլ Աւետարանի
սիրով հայտնութեամբ ձեռք պար-
զէ իւր խնդիրը եղբայր Թադէո-
սին, ախա՛ն ցանուն Աստուծոյ ալ
չարտաբերել այն անունը, որ Ա-
ւետարանի յիշած մօրոս և յիւսր
անուանեցեաց աւելի ծանրագոյն է:
Այն անունը՝ որ Թադէոսին և իւր
հիմնած եկեղեցւոյն դէմ անհնա-
ւին թշնամանք է, այն անունը՝ որ
խաչեալ Աստուծոյն կողմ միտած
սայրասուր գեղարդէն սաստիկ ևս
կը խոցէ Հայաստանի ուղղոց սիրտը,
որոց անուանք Յիսուսի Գրիստոսի
անունով կնքուած և օծուած են
երկնից հօր որդիներ կոչելով, եւ
աւաղանի սրբաբանէն ուսանելով
մշտամուռնջ սրպէս կաղթեն չ'ալը
մեր որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի
անուն քո ի վերայ մեր: Օն յա-
պա եթէ Հռովմայ Պետրոս ձայն
տալով Հայաստանի Թադէոսի՝ պա-
ղատելով եկեղեցւոյ խաղաղութիւն
և միութիւն կուզէ, թող ուշաքե-
րի ուրեմն նախ եղծել իւր նորա-
հնար տուժարի մեջէն իր արձանա-
գրած անհանգուրժելի անունը:
Երկրորդ, չխնդրել բնաւ իւր եղ-
բայր Թադէոսէն նորա իրաւանց ա-
զատ բանալին: Այս է ահա մի-
միայն միջոց խաղաղութեան և մի-
ութեան, որ կը կապէ անխղելի սի-
րով զՀռովմայ՝ Հայաստանի հետ,
Պետրոսը Թադէոսին հետ, մէկ Ա-
րեւմտեքը արեւելից հետ, ահա՛
Տիեզերական ժողովոյ ու վախճան,
որ առանց Հռովմ երթալու կա-
ւարտի:

Այս բարեշնորհ աւուր յամենայն
զօրութեամբ սրտի ցանկացող իբրեւ

